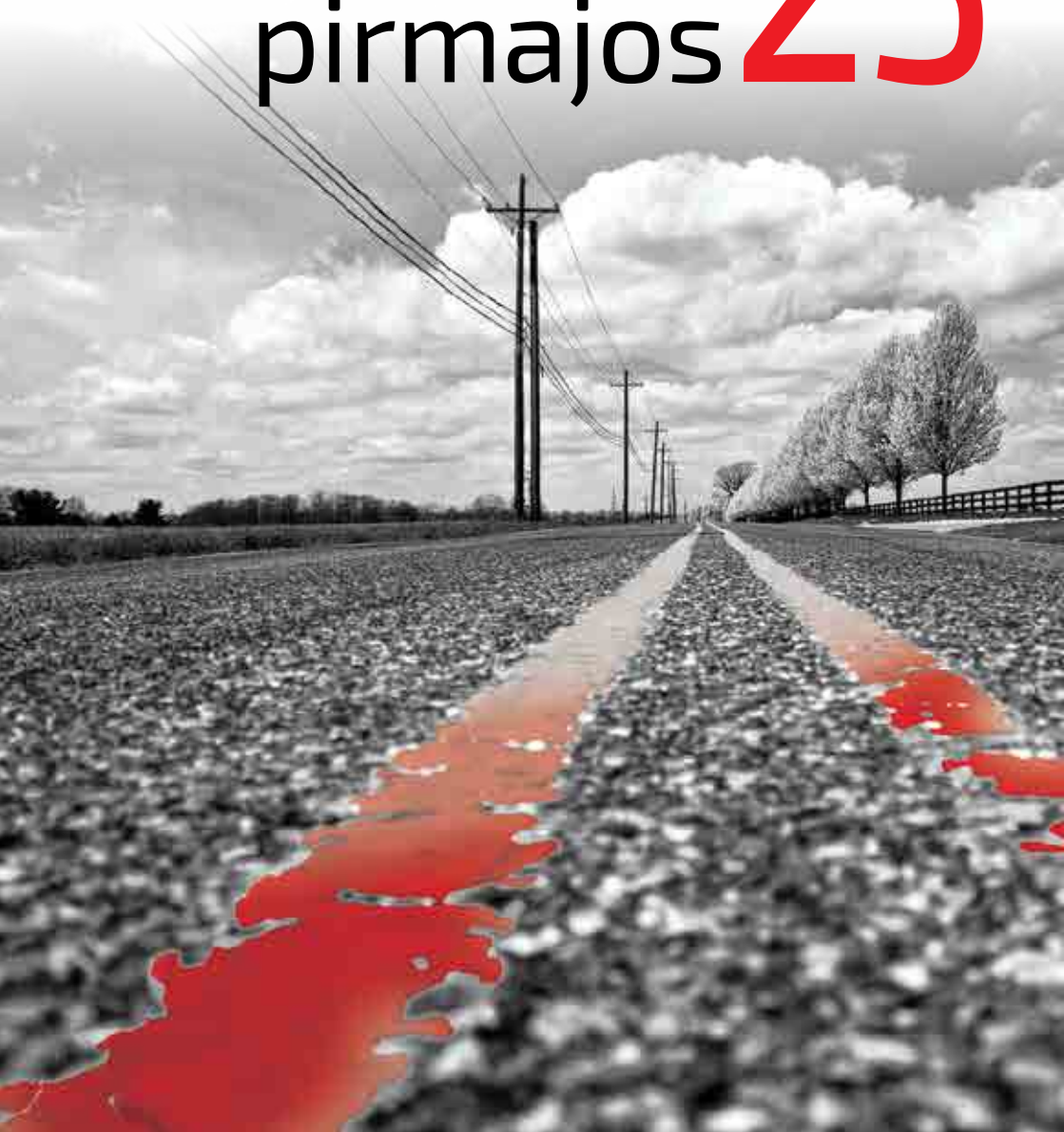

Pirmie pirmajos **25**

Izdevums sagatavots, pateicoties ECUO (*East Europe & Central Asia Union of People living with HIV*) atbalstam, Roberta Karras fonda finansētā projekta „Resursu pārvaldības un pakalpojumu ilgtspējas palielināšana HIV infekcijas un to kritisko slimību ārstēšanā, kas ietekmē Āzijas, Karību, Austrumeiropas un Centrālāzijas reģionā dzīvojošos HIV pacientus” ietvaros.

Teksts: Guna Zvirbule

Dizains: Ģirts Semēvics

Druka: Tipogrāfija „Krasts”

Šie 25 gadi ir mūsu ceļš. Dažubrīd gludāks un taisnāks, dažubrīd – bedru bedrēm klāts, augšup lejuļ vedošs. Ejot šo ceļu, mēs esam pieļāvuši kļūdas un mācījušies no tām. Esam piedzīvojušie veiksmes brīžus un jutuši pateicību par tiem. Esam zaudējuši un esam uzvarējuši, saprotot, ka ceļš nav iespējams ne bez pārsteidzošiem kāpumiem, nedz sāpīgiem kritumiem. Esam satikuši dažādus ceļabiedrus un vienmēr centušies pateikt paldies tiem, ar kuriem mūs vienojusi nodomu tīrība un rīcības skaidrība.

Galvenais, ka tas bijis un ir mūsu ceļš. Galvenais, ka esam turpinājuši iet arī tad, kad aprūcis pacietības, spēka un ticības. Galvenais, ka tas nav bijis tāds pareizi normāls un asfaltēts celiņš, pa kuru ir ērti iet, bet uz kura nekas neaug un nekad nekas neuzzied.

Paldies, ka bijāt kopā ar mums mazāku vai lielāku brīdi, īsāku vai garāku ceļa gabalu šajā 25 gadus ilgajā gājumā. Paldies, ka aizvien esat līdzās mums – atbalstot, iedrošinot, iedvesmojot un uzticoties. Paldies, ka vairāk vai mazāk skaidri esat solījuši iet roku rokā ar mums arī tālāk. Pateicoties jums, šie 25 gadi bija iespējami. Pateicoties jums, tie bija jēgpilni un vērtīgi! Ejam tālāk – dodamies nākamajos 25!

● Drosme, kas izauga no bailēm

Sākšu, iespējams, ar visai metaforisku skatījumu, bet šoreiz man tas šķiet vietā. 25 gadi ir laiks, kad aiz muguras ir trauksmainā jaunība un iestājas apzinātāks dzīves redzējums. Tas ir laiks, kad parādās vēlme un spēja ieskatīties sevī un sākt atzīt, ka problēmas nav citos. Tas ir grūti – godīgi ieskatīties sevī. Gribas taču attaisnot sevi. Vienmēr. Vienmēr, kad pamani sevī naidu, agresiju vai paštaisnumu, vai bailes no atraidījuma un nepietiekama novērtējuma. Sīkas egoistiskas bailes, kas spēj transformēties kolektīvās bailēs.

Iespējams, tieši bailes bija par pamatu tam, lai pirms 25 gadiem dažādu paaudžu cilvēki sanāktu kopā un stātos pretī lielum izaicinājumam – pārvarot noliegumu un pieņemot sevi, atzīstot realitāti un savu statusu, iznāktu uz skaudrās atklātības skatuves un pateiktu: mēs te, Latvijā, neesam svešinieki.

AGIHAS – tie ir dzīvi cilvēki, unikālas pieredzes, nepastarpināti stāsti, kas ir piederīgi Latvijai un vajadzīgi mums visiem. AGIHAS – tā ir iespēja sabiedrībai iepazīt sevi, mācīties pārvarēt savu augstprātību un patiesi pieņemt citādo, atšķirīgo. AGIHAS – tas ir arī nemitīgi urdošs jautājums: cik mēs esam, kas mēs esam un kāpēc mēs vispār esam?

Latvijā mums ir sociālās grupas, kas ir it kā neredzamas, problēmas, par kurām nerunājam. Atdarīt acis un ieraudzīt realitāti taču ir pārāk neērti un mokoši. Bet citas iespējas nav. Ja visi kopā gribam kļūt par cilvēcīgāku, citādam atvērtāku un to pieņemošāku sabiedrību. Gribam taču? Tam mēs veltījām savus pirmos 25 gadus. Un tam mēs gribam veltīt arī nākamos 25 – aicinot ikvienu ielūkoties sevī, pārstāt mainīt un vērtēt citus, bet vispirms padomāt, ko varu darīt, lai pats/pati taptu par labāku un gaišāku cilvēku.

Andris Veīķenieks,
AGIHAS valdes priekšsēdētājs

● Personības

Visu 25 gadu pastāvēšanas laikā biedrības attīstību un darbības izaugsmi ir veicinājušas spēcīgas personības. Visupirms, jau mediķi.

Prof. Ludmila Vīksna, kura ar savu profesionalitāti jau pašos pirmsākumos 'pacēla latiņu' ļoti augstu kā medicīniskā, tā sociālā aspektā – gan sekmējot zāļu pieejamību un iedrošinot AGIHAS biedrus panākt un likumiski nostiprināt tiesības uz invaliditātes pensiju, gan arī sniedzot biedrības aktivitātēm administratīvu un tehnisku atbalstu.

Ārste Māra Spredze, kura ne tikai profesionāli, bet arī cilvēciski prata respektēt un garantēt AGIHAS biedru anonimitāti, t.sk., uzklausi un atbalstīt viņus ārpus saviem tiešajiem darba pienākumiem un darba stundām. Tolaik, deviņdesmito sākumā, tam bija milzu nozīme divu iemeslu dēļ – pirmkārt, tas vēl bija ja ne pats, tad tomēr sākums kā mediķu, tā pašu pacientu 'attiecībām' ar HIV infekciju; otrkārt, sabiedrības skatījumā HIV diagnoze līdzinājās 'publiskam nāves spriedumam'.

Arī tagadējā Latvijas Infektoloģijas centra vadība – prof. Baiba Rozentāle un Velga Ķūse, mediķi kā 2. ambulatorajā, tā 6. stacionārajā nodaļā – Dr. med. Inga Ažiņa, asoc. prof. Gunta Stūre, medmāsa Iveta Magone, bez kuru līdzdarbošanās, profesionālās un cilvēciskās ieinteresētības un iesaistes nebūtu tapuši vēlākie AGIHAS projekti.

Un, protams, pirmie AGIHAS vadītāji. Te noteikti jāmin Ivars Kokars, kurš biedrību vadīja divdesmit gadus. Intelģenti, gudri, atbildīgi un diplomātiski, ieliekot stabilu pamatu AGIHAS darbības kultūrai un veidam, pateicoties kuram, organizācijai izdevies panākt, ka ar to rēķinās un respektē, tai uzticas visi sadarbības partneri – valsts institūcijas, veselības aprūpes speciālisti un komercorganizācijas.

● Gudrais vidutājs, profesionālais palīgs

HIV/AIDS – XX gadsimta bieds, bet šobrīd - hroniska vadāma infekcijas slimība. Tomēr arī laikā, kad citi baidījās, AGIHAS rīkojās – emocionāli, racionāli, atbalstoši un saprotoši.

Jebkuras hroniskas, vadāmas infekcijas (t.sk., HIV) gadījumā jābūt divām pusēm – augsti kvalificētiem ārstiem un pacientu līdzestībai. Līdzestība HIV gadījumā ir ne tikai īpaši svarīga, bet arī visai grūti panākama, jo šī slimība kā no pacientu, tā sabiedrības puses ir apvīta ar īpašu nolieguma un stigmatizācijas auru. Tāpēc ir ļoti būtiski, lai mediķiem būtu kāds uzticams un atbildīgs palīgs, kurš, tēlaini sakot, kā tāds gudrs vidutājs vajadzīgā brīdī ieliktu pacienta plaukstu ārsta rokā, tā sekmējot šo abu pušu sadarbību ceļā uz pilnīgu un veiksmīgu infekcijas kontroli.

AGIHAS šo lomu gudri un pacietīgi veic, ne tikai šogad izveidojot *Līdzestības kabinetu*, bet visu savu darbības laiku sistemātiski un neatlaidīgi rūpējoties par pacientiem, par iespējami labāku viņu aprūpi un, protams, sabiedrības attieksmes un izpratnes maiņu. Vienlaikus lieliski redzot lielo kopainu un izprotot to, ka infekcija ne tikai izplatās, bet arī dzimst, aug un pieaug. Šāds profesionāls partneris mediķiem ir zelta vērts, un par to es AGIHAS esmu no sirds pateicīga.

Prof. Baiba Rozentāle,
RAKUS stacionāra
Latvijas Infektoloģijas centrs galvenā ārste

● Labā griba

AGIHAS administratīvie amati nekad nav bijuši apmaksāti – lielo organizatorisko slogu visā biedrības pastāvēšanas laikā vienmēr ir uzņēmusies un pēc brīvprātības principiem to 'nesusi' AGIHAS vadība, t.sk., veidojot kontaktus ar sadarbības partneriem un lēmumu pieņēmējiem, sekmējot finansējuma piesaisti un nodrošinot līdzekļu aprites kontroli. Taču 'administratīvo štata darbinieku' trūkums nav kavējis AGIHAS profesionālo izaugsmi un attīstību, aizvien jaunu darbības virzienu un formu apguvi. Ietekmi un rezultātus biedrība ir panākusi nevis ar skaitlisko, bet gan ar redzējuma mērogu – pārliecību, atbildību un nodomu, mērķu skaidrību un pamatotību.

● Augtspēja

Ar gadiem AGIHAS biedru aktivitāte un iesaistes līmenis un ir audzis gan iekšēji, gan ārēji. Sākotnējās nosacīti 'šaurās' rūpes par biedriem ir sasniegušas valstisku līmeni kā visu Latvijas HIV/AIDS pacientu tiesību un interešu aizstāvība un līdzdalība veselības aprūpes politikas un lēmumu pieņemšanas procesos, izpaužoties arī kā sociālais un pilsoniskais briedums, starptautiskā sadarbība, kompetenču pilnveide un spēja aptvert un redzēt gan 'lielo bildi', gan apzināties un izvēlēties aizvien jaunus spēka pielikšanas punktus un darbības virzienus.

● Tradīcijas

AGIHAS stabilitātes un 'ilgtspējas' pamatā ir tradīcijas – gadu gaitā uzticīgi un jēgpilni veidotas un koptas, un arī ar lielu iedvesmu no jauna radītas. Galvenais – cienītas un tālāk nestas pēc būtības, nevis pienākuma vai ieraduma pēc.

- No AIDS Mirušo piemiņas dienas (AIDS Candlelight Memorial) atzīmēšana katra gada trešajā maija svētdienā (kopš 2003. gada) – ziedu dobes izveide

● Pierādījums sabiedrības ietekmei un spēkam

Biedrība AGIHAS ir viena no tām organizācijām, kas ir pierādījusi sabiedrības ietekmi un spēku, jo vairākas iniciatīvas, ko tā ir uzsākusi un pārliecinoši iedzīvinājusi, šodien ir iekļautas likumdošanā vai politikas plānošanas dokumentos un ir tapušas par valsts atbalstītām aktivitātēm. AGIHAS ir izcils piemērs saiknei starp politikas veidotājiem un sabiedrību, piemērs tam, kā skaidrot un atklāt to, ko reāli jūt un domā sabiedrības pārstāvji. Pateicoties diplomātiskajām spējām, tolerancei, vēlmei sadarboties un iesaistīties, ir sasniegts ļoti daudz.

AGIHAS cilvēki ir pelnījuši gan lielu paldies par vienmēr vietā un laikā teikto kritiku, gan patiesu atzinību par konstruktīvo darbību. AGIHAS komandu precīzi raksturo izcilā amerikāņu basketbolista Maikla Džordana vārdi: "Cilvēkam, kurš zina, kurp viņš iet, pasaule pati paver ceļu".

Jana Feldmane,
Latvijas Republikas Veselības ministrijas
Vides veselības nodaļas vadītāja

● Uzņēmība un atvērtība jaunajam

AGIHAS – tā vienmēr ir uzņēmība, cīņas spars un atvērtība jaunajam. Tam pierādījums ir arī HIV Līdzestības kabineta izveide un darbība – inovatīvs un pacientiem nozīmīgs projekts.

Andris Gailītis,
Klientu apkalpošanas vadītājs,
UAB "Johnson & Johnson" filiāle Latvijā

● Tas ir smags darbs – būt tam, kurš veldzē...

Būt HIV+ sievietei ir īpaši smagi - pieņemt diagnozi, saglabāt sirdsmieru, rūpēties par saviem tuvajiem un, jo īpaši, bērniem. Šādā brīdī ir bezgala svarīgi rast kādu, kurš palīdz. Kurš vienkārši uzklausa - bez pārmetumiem, bez nevajadzīgas ziņkāres, bez liekiem jautājumiem ...

Tas ir smags darbs – būt tam, kurš veldzē, kad moka slāpes pēc palīdzības. Bet kādam ir jābūt pirmajam - pirmajam jāspēr solis, pirmajam jāuzdrīkstas sākt ko jaunu. AGIHAS to grib un spēj. Viņi pirmie spēra soli, īstenojot projektu "Mazulītis nav vainīgs", kas nodrošināja HIV+ māmiņu mazuļus ar piena maisījumu. Viņi pirmie izveidoja atbalsta grupu HIV + sievietēm.

Asoc. prof. Gunta Stūre,
RAKUS stacionāra
Latvijas Infektoloģijas centrs
6. nodaļas vadītāja

● Redzēt tālāk un plašāk

AGIHAS vienmēr redz tālāk un plašāk. Tā tas bija arī gadījumā, kad organizācija ne tikai saprata šo nepiepildīto vajadzību, bet arī praktiski uzņēmās rūpes par HIV pozitīvām mammām dzimušajiem bērniem, tādējādi gādājot ne tikai par šo mazuļu veselību, bet arī veicinot pašu māmiņu līdzestību terapijai. AGIHAS iniciatīvas „Mazulītis nav vainīgs” nozīmi nav iespējams pārvērtēt – nezinu otru tādu piemēru, kad nevalstiskas organizācijas projekts tik īsā laikā būtu kļuvis par valsts programmu.

Signe Vēliņa,
Tirgus pieejamības vadītāja,
UAB "Johnson & Johnson" filiāle Latvijā

Latvijas Infektoloģijas centrā HIV/AIDS simbola (sarkanās lentītes) formā, ziedu nolikšana un sveču aizdegšana Marijas un Satekles ielu 'trīsstūrī', kur atrodas HIV/AIDS 'upuru' piemiņas stēla – neliels piemineklis ar bruģējumu gājēju daļā, kurā iegravēti mirušo cilvēku vārdi.

- Pasaules AIDS dienas atzīmēšana 1. decembrī – līdz 2015. gadam (ieskaitot) ar dažādiem pasākumiem, kopš 2016. gada – ar Labdarības koncertu un Balvas „Glāsts” (Par nozīmīgiem nopelniem HIV infekcijas izplatības mazināšanā) pasniegšanu.
- Ikmēneša biedru tikšanās neformālā vidē – drauga plecs, sirsnīgas sarunas, asprātīgi joki un pieredzē balstīti padomi, kas ne tikai veicina līdzestību un atvieglo slimības vadību, bet arī mazina pašizolāciju un infekcijas radīto emocionālo slogu.
- Ikgasaras nometnes - trīs četru dienu gari motivācijas pasākumi biedrības aktīvistiem un cilvēkiem, kuri nesen inficējušies ar HIV. Sevis izzināšanai, spēcīnāšanai, jaunas kopības sajūtas radīšanai un veiksmīgākai sadzīvošanai ar infekciju.

● Vienoti kopīgā nelaimē, sāpēs un stiprā dzīvotgribā

AGIHAS savos pirmsākumos bija kas vairāk par 'vienkāršu' atbalstu cilvēkiem, kuri uzzināja par savu diagnozi – tolaik, pēc vairākuma domām, neizbēgami fatālu. Biedrība Latvijas pirmos HIV pacientus 'turēja pie rokas' šaipus izmisuma bezdibenim - vienojot kopīgā nelaimē un sāpēs, un ļoti stiprā dzīvotgribā... Nenovērtējama loma tajā situācijā bija 2. ambulatorās nodaļas vadītājam Mārai Spredzei – ārstei, padomdevējam un uzticamības personai vienlaikus.

Manās atmiņās AGIHAS pirmsākumi saistās ar organizācijas dibinātāju Ivaru Kokaru. Ivars atnāca pie manis 2008. gadā, kad sāku vadīt 2. ambulatoro nodaļu – tolaik, ekonomiskās krīzes ietekmē, sākās smagas problēmas ar antiretrovirālās terapijas pieejamību Latvijā. Mēs sapratām, ka šādā situācijā pacientiem un ārstiem jābūt vienotiem. Un tad sekoja 2010. gads, kad antiretrovirālie medikamenti tika iekļauti kompensējamo medikamentu sarakstā, bet jau ar samazinātiem ārstēšanas uzsākšanas kritērijiem. Un atkal mēs bijām vienotā pozīcijā ...

Es pieminu konkrētus vārdus, jo milzu loma ir tieši personībām, kuras, liekot lietā savas dotības un spējas, pacientu organizācijā uzņemas vadošo lomu. To pašu es varu teikt arī par pašreizējo AGIHAS vadību, pateicoties kurai, biedrība īsteno ļoti mūsdienīgu un diplomātisku sadarbības stilu, kas vainagojies ar nebijušiem un būtiskiem HIV pacientu aprūpes uzlabojumiem - paplašinātiem ārstēšanas kritērijiem, mākslīgā piena maisījumu nodrošinājumu HIV+ mammu bērniem utt..

Dr. med. Inga Ažiņa,
RAKUS stacionāra
Latvijas Infektoloģijas centrs
2. ambulatorās nodaļas vadītāja

GADI. SKAITĻI. FAKTI.

- 35 biedri
- vairāk kā 80 īstenoti projekti
- dalība 150 starptautiskās konferencēs

1993

- Tiek dibināta AGIHAS – *Atbalsta grupa inficētajiem ar HIV un AIDS slimniekiem*, pirmā nevalstiskā organizācija HIV/AIDS jomā Latvijā.
- Pasaules Veselības organizācijas konferences "Investīcijas veselības aizsardzībā" ietvaros notiek veselības un finanšu ministru sanāksme par HIV infekcijas, AIDS profilaksi Centrālās un Austrumeiropas valstīs, kuras noslēgumā tās dalībnieki nāk klajā ar ideju izveidot piemiņas stēlas HIV/AIDS upuriem arī tajās valstīs, kur tās vēl nav radītas. Līdzdarbojoties AGIHAS, tāda top arī Latvijā – Marijas un Satekles ielu krustojumā.

1994

- Pateicoties AGIHAS iniciatīvai, Latvija ir pirmā postpadomju valsts, kurā HIV+ cilvēki sāk saņemt invaliditātes pensijas.

1998

- AGIHAS izdod pirmo informatīvo lapu, kam sērijas "Par labāku HIV+ dzīves kvalitāti" ietvaros līdz 2013. gadam seko vēl 26.

2002

- AGIHAS – viens no DIA+LOGS, *Atbalsta un resursu centra visiem, kurus skar HIV/AIDS*, dibinātājiem.

● Ar mērķim uzvilktu buru

Oskars Vailds ir teicis, ka cilvēks nevar ietekmēt vēja virzienu, bet var uzvilkt buru tā, lai laiva sasniegtu savu mērķi. Manuprāt, šī atziņa ļoti precīzi attiecas uz AGHAS – tieši pateicoties biedrības precīzi uzvilktai "burai", daudzas HIV/AIDS jomas Latvijas sabiedrībā attīstās pareizas izpratnes virzienā.

Prof. Ludmila Vīksna,
Rīgas Stradiņa universitātes
Infektoloģijas un dermatoloģijas
katedras vadītāja

● Pārmaiņu procesa aizsācēji

Biedrības AGIHAS aktīvisti kā pirmie 1993. gadā pievērsās tam, lai mainītu sabiedrības attieksmi pret HIV pacientiem, tajā valdošos aizspriedumus un stigmas. Bet vēl būtiskāka par šo ieguldījumu, manuprāt, ir biedrības partnerība ar mediķiem, lai ārstniecības process balstītos savstarpējā uzticībā un sadarbībā.

Bez uzticēšanās, atbalsta, izpratnes un labvēlības sabiedrībā un mediķu vidū nav iespējams sasniegt labus HIV pacientu ārstēšanas rezultātus un mazināt infekcijas izplatību. AGIHAS bija pirmie, kas uzsāka šo pārmaiņu procesu.

Ilze Aizsilniece,
ģimenes ārste

2003

- AGIHAS uzsāk tradīciju – No AIDS Mirušo piemiņas dienas (*AIDS Candle-light Memorial*) atzīmēšanu Latvijā, kas ar laiku iegūst ne tikai plašāku vērienu un publicitāti, bet arī noteiktu 'formātu', kura neatņemama sastāvdaļa ir ziedu dobes izveide Latvijas Infektoloģijas centra teritorijā HIV/AIDS simbola (sarkanās lentītes) veidā.

2005

- AGIHAS tiek piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss.
- AGIHAS iestājas ECUO (*East Europe & Central Asia Union of People living with HIV*).

2006

- AGIHAS iestājas jaunizveidotajā apvienībā „HIV.LV”

2008

- Latvijā jauna iniciatīva – notiek AGIHAS pirmā vasaras nometne HIV+ pacientiem, kas pēc tam tiek organizēta ik gadu; ar mazāku regularitāti tiek īstenotas arī ziemas nometnes.

2011

- Latvijā jauna iniciatīva – AGIHAS uzsāk konsultācijas „līdzīgs – līdzīgam”.

2013

- AGIHAS izdod īpašu bukletu – vairāku HIV+ cilvēku emocionālu dzīves stāstu apkopojumu latviešu un krievu valodā „Dzīve aiz pagrieziena”.

● Pirmie...

AGIHAS bija pirmie, kuri saprata, ka HIV pozitīvajiem cilvēkiem ir jāapvienojas, lai sasniegtu noteiktus mērķus kas viņiem ļautu justies droši, saņemt atbalstu un palīdzību, lai mazinātos sabiedrības bailes un neizpratne. Un AGIHAS bija arī pirmie, kuri atbalstīja nepieciešamību pēc plašākas sabiedrības iesaistes, kā rezultātā dzima biedrība DIA+LOGS. Un AGIHAS paraksts 2002. gadā bija pirmais HIV skarto cilvēku atbalsta organizācijas un resursu centra DIA+LOGS dibināšanas protokolā.

Ruta Kaupe,
DIA+LOGS, Atbalsta un resursu centra
visiem, kurus skar HIV/AIDS
Valdes priekšsēdētāja

● Garā stipra un profesionāla komanda

AGIHAS ir autoritatīva un veiksmīga organizācija, kuras veikums un pieredze ir nozīmīgi ne tikai Latvijā, bet visā Austrumeiropas un Centrālāzijas reģionā. AGIHAS – tā ir garā stipra, profesionāla un pašizliedzīga komanda, kas vienmēr pārliecinoši sasniedz nospraustos mērķus un 25 pastāvēšanas gadu laikā ir nogājusi garo izaugsmes ceļu no HIV/AIDS skarto cilvēku interešu pirmā aizstāvja līdz likumdošanas un terapijas paradigmu maiņas iniciatoram.

Inna Gavrilova,
ECUO (*East Europe & Central Asia Union
of People living with HIV*)
komunikācijas vadītāja

● Mums ir vajadzīgi pilnīgi visi cilvēki

AGIHAS bija pirmie, kas uzdrīkstējās ar savu piemēru nākt gaismā, palīdzot daudziem saprast un pieņemt, ka mums ir vajadzīgi pilnīgi visi cilvēki.

Atceros to laiku – deviņdesmitos, kad kā postpadpomju sabiedrība dzīvi redzējām "vienas patiesības" formātā. AGIHAS darbs ir palīdzējis mūsu sabiedrībai spert nozīmīgu soli ceļā no baustības „Tev nebūs...” uz Jaunās Derības „Viņš mīl visus”.

Dins Šmits,
A/S „Repharm”
direktoru padomes priekšsēdētājs

● Ar neatlaidību un sirds gudrību

Mana tikšanās ar AGIHAS bija pēkšņa, bet ne nejauša. Ilgus gadus strādāju arī Igaunijā un zinu, ka tur jau ilgāku laiku valsts atbalsta mazuļus, kuri dzimuši HIV pozitīvām māmiņām, nodrošinot tiem visu pirmo dzīves gadu piena maisījumus, jo diemžēl viņiem mammas piens ir liegts. Biedrība AGIHAS bija pirmā, kas uzsāka šādu atbalsta sniegšanu Latvijā. Pateicoties AGIHAS neatlaidībai un sirds gudrībai, šis projekts, saņemot ziedotāju atbalstu, noritēja divus gadus, un biedrības pārliecības un ticības rezultātā, sākot ar 2017. gadu, pārauga valsts iniciatīvā.

Irēna Putniņa,
German Products Baltics vadītāja

2015

- AGIHAS tiek uzņemta Eiropas Komisijas izveidotajā *HIV/AIDS, Hepatitis and Tuberculosis Civil Society Forum* un ir pārstāvēta *AIDS Action Europe* vadības grupā. 2017. gada vēlēšanu rezultātā AGIHAS pilnvaras abās organizācijās pagarinātas līdz 2020. gadam.
- Pateicoties A/S „Latvijas valsts meži” atbalstam un sadarbībā ar labdarības organizāciju Ziedot.lv, Rīgas dzemdību namu un Latvijas infektoloģijas centru, AGIHAS sāk Rīgā īstenot iniciatīvu „Mazulītis nav vainīgs” – pirmo projektu Latvijā, kura ietvaros tiek sniegta reāla palīdzība zīdaiņiem, kas piedzimuši HIV pozitīvām mātēm vai AIDS slimniececēm.
- AGIHAS (sadarbībā ar “DIA+LOGU” un “APVIENĪBU HIV.LV”) iesaistās *ViiV Healthare* atbalstītā projektā “Latvijas badiji un atbalsts HIV pozitīvajiem cilvēkiem” (projekts tiek turpināts un pabeigts 2016. gadā), kura ietvaros brīvprātīgie tiek medicīniski, sociāli un psiholoģiski sagatavoti, lai sniegtu atbalsta pakalpojumus HIV inficētajiem.

2016

- Pateicoties A/S „Latvijas valsts meži” atkārtotam atbalstam un sadarbībā ar labdarības organizāciju Ziedot.lv, Latvijas infektoloģijas centru, Rīgas dzemdību namu un dzemdību nodaļām Tukumā, Kuldīgā, Liepājā, Ventspilī, Valmierā un Jēkabpilī, AGIHAS turpina iniciatīvas „Mazulītis nav vainīgs” īstenojumu jau Latvijas mērogā.
- AGIHAS (sadarbībā ar “Mozaīku” un „Baltijas HIV asociāciju”) īsteno *ViiV Healthare* atbalstītu projektu “Koalīcija pārmaiņām” (projekts tiek turpināts un pabeigts 2017. gadā), kura mērķis ir saliedēt Baltijas jūras baseina HIV/AIDS nevalstiskās organizācijas, veicinot reģionālu sadarbību, labās prakses pārnesi un pacientu interešu pārstāvību visās iesaistītajās valstīs.
- AGIHAS īsteno projektu „Zini, nevis mini”, veicot teju 300 Latvijas HIV inficēto iedzīvotāju aptauju un izzinot viņu viedokļus un patiesās vajadzības, lai sekmētu viņu pilnīgāku iekļaušanos sabiedrībā.

● Spēja attīstīties un pāraugt robežas

AGIHAS ir viena no pirmajām pacientu organizācijām, ar ko *GSK Latvia* uzsāka sadarbību tālajos deviņdesmitajos. Gadu gaitā AGIHAS apliecinājusi sevi kā organizāciju, kas ne tikai spēj attīstīties un augt tālu aiz sākotnēji nospraustām robežām, bet arī raudzīties nākotnē. Šo spēju - redzēt vienu soli uz priekšu, apliecina projekti, kas no nevalstiskā sektora iniciatīvas izauguši līdz valstiska mēroga programmai – gan “Mazulītis nav vainīgs”, kas nodrošina mātes piena aizstājēja pieejamību HIV inficētajām mammām, gan *Līdzestības kabinets* Latvijas Infektoloģijas centrā. Ar *ViiV Healthcare* atbalstu realizētajos projektos AGIHAS paveicis nozīmīgu darbu.

Sadarbība ar AGIHAS arī man personīgi ir nesusi ne tikai zināšanas par HIV, empātiju pret cilvēkiem, kuri dzīvo ar HIV, un pieredzi kopīgu saistošu projektu īstenošanā, bet arī jaunus draugus!

Sabīne Puķe,
komunikācijas un pacientu
interesu aizstāvības vadītāja,
GSK Latvia

● Pirmie pacientu interešu aizstāvji

AGIHAS ir ne vien pirmā HIV/AIDS pacientu tiesību aizstāvības grupa Latvijā, bet arī ir viena no nevalstiskajām organizācijām, kas pirmā sāka aktīvi iestāties par pacientu interesēm. Šo 25 gadu laikā AGIHAS ir pilnveidojusies un nobriedusi kā organizācija, un šobrīd to droši var uzskatīt par vienu no redzamākajiem un atpazīstamākajiem pacientu tiesību aizstāvjiem ne tikai Latvijā, bet arī Baltijā. AGIHAS ieguldījums Latvijas sabiedrības veselībā ir nenovērtējams.

Kaspars Arkliņš,
Gilead Sciences Igaunija, Latvija,
Lietuva

- AGIHAS iesaistās projektā „Sievietes. Bērns. HIV” – 3 Baltijas fotogrāfu izstādes izveidē, kurā iekļautie 15 unikālie foto mākslas darbi radīti ar mērķi mazināt cilvēkos valdošos stereotipus un bailes saistībā ar HIV infekciju, akcentēt tās izplatības pieaugumu pašās neaizsargātākajās sabiedrības grupās – sieviešu un bērnu vidū.
- AGIHAS īsteno akciju “Es zinu! Vai Tu zini?”, kuras ietvaros Latvijas iedzīvotāji ar videoklipu, kurus ar savu līdzdalību atbalsta vairāki ievērojami mūziķi un populāras personības, starpniecību tiek aicināti noskaidrot savu HIV statusu.
- Sadarbību ar AGIHAS uzsāk divi lieliski un atsaucīgi atbalstītāji – populārās TV personības Lelde un Aivis Ceriņi, uzņemoties HIV vēstnešu pienākumus Latvijā.
- 1. decembrī, Pasauls AIDS dienā, Anglikāņu baznīcā notiek AGIHAS organizētais, HIV tēmai veltītais Labdarības koncerts “*Latvijas HIV/AIDS stāsts 30 gadu garumā*” ar populāru izpildītājmākslinieku piedalīšanos.
- AGIHAS izveido balvu “Glāsts” (par nozīmīgu ieguldījumu HIV infekcijas izplatības mazināšanā, autore Olga Šilova), kas pirmo reizi tiek pasniegta 1. decembra Labdarības koncerta ietvaros. Šo balvu paredzēts pasniegt ik gadu.

2017

- AGIHAS izveido pirmo īpašo atbalsta grupu sievietēm, kas uzsāk konsultāciju „līdzīgs līdzīgam” sniegšanu.
- Tiek likts pamats izdevumu sērijai „AGIHAS bibliotēka”, tās ietvaros top pirmais buklets „Sieviete un HIV. Dzīve pēc diagnozes.”
- Izveidota pirmā informatīvi izglītojošā videodiskusija „Sievietes sievietēm. HIV”.
- AGIHAS, sadarbībā ar RAKUS stacionāru *Latvijas Infektoloģijas centrs*, uzsāk projektu „Līdzestības kabinets”, kura mērķis ir veicināt pacientu līdzestību, izpratni par tās nozīmi sekmīgā slimības norises vadībā un vīrusa slodzes mazināšanā.

● Pēcvārda vietā

Pavisam godīgi – es arī nebiju izņēmums. Līdzīgi kā (nebaidos apgalvot) daudzi no mums, līdz kādam brīdim staigāju ar visai tumšām aizspriedumu un piesardzības 'klapēm' uz acīm – skatot un uztverot visu ar HIV saistīto caur samērā ierobežotu un dogmatisku filtru. Arī man 'fonā' kļuva skanēja vecais un labi zināmais stāsts par labajām un sliktajām diagnozēm, par pareizajiem un nepareizajiem pacientiem. Neraugoties uz to, ka man pat bija zināma profesionāla un visai ilgstoša saskare ar šo jomu.

Un tad teju pirms trīs gadiem izveidojās AGIHAS un mana ciešāka sadarbība, kuras sniegtā pieredze visai būtiski 'korigēja' manu pasaules un cilvēku redzējumu un vērtējumu, nemaz nerunājot par sniegto īpašo profesionālo gandarījumu.

Ko es apjaušu šodien?

To, ka tas nav gluži pašsaprotami, ka mums, HIV negatīvajiem, nav šīs diagnozes. Un tas nekādā ziņā nav viennozīmīgs mūsu nopelns. Patiesībā neviens nav pasargāts. Mums vienkārši ir ļoti paveicies.

To, ka mēs ne mazākajā mērā nezinām un nenojaušam, kam HIV+ cilvēki ir gājuši un iet cauri. Tāpēc mums nav ne mazāko tiesību viņus vērtēt, 'klasificēt' vai lepnī justies savā HIV negatīvajā statusā pārākiem.

To, ka AGIHAS dara bezgala svētīgu un sociāli atbildīgu darbu, lai ne tikai palīdzētu tiem, kuri smago HIV spriedumu saņēmuši, bet arī, lai mēs, HIV negatīvā sabiedrības daļa, taptu zinošāka un informētāka, sargātu sevi un apzinātos, ka robežšķirtne viņpus un šaipus HIV ir nūdien trausla un nereti – nemanāma.

Esmu no sirds pateicīga AGIHAS par visām dzīves mācībstundām un patiesā cieņā noliecu galvu.

Guna Zvirbule,
AGIHAS komunikācijas konsultante

- No sirds prieks, ka Latvijā ir tik uzņēmīgi, drosmīgi un līdzcietīgi cilvēki, kuri tic idejai par labāku pasauli, kaut darbojas nozarē, kas nesniedz rezultātus viegli un ātri.

Lelde Ceriņa,
HIV vēstnese Latvijā

- AGIHAS – tas ir izcils atgādinājumu tam, ka jā rūpējas un jādomā par savu un sava partnera veselību katru dienu. Ja Tu arī pamani AGIHAS, atceries to!

Aivis Ceriņš,
HIV vēstnesis Latvijā